



W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

Redakcja i Administracja

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 50.

Pod kierunkiem

Zygmunta Trzebińskiego

Warunki prenumeraty: na stronie 4-ej. Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7-8 wieczorem.

II-ga Aleja No 43. TEATR „ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO (Najstarszy w Królestwie)

W czwartek, piątek i sobotę, jako w ostatnie dni Wielkiego tygodnia, przedstawień nie będzie.

W pierwsze i drugie święto, przedstawienia rozpoczynają się będą o godzinie 12 i pół w południe, ze specjalnym wyborynym świątecznym programem.



## TEATR „OAZA” I ALEJA II.

Dziś świąteczny program. Między innymi obrazami: **Deputacja Francuzka w Moskwie** akt. zdjęcie z nat. **Polowanie na wysep Sumatra** (nader ciekawe zdjęcie z natury) **Gra smierci** (wstrząsający dramat) **Nad program występ głośniego polskiego humorysty Ludwikowskiego** Co dzień częstolowa zmienia repertuaru

na grunt walki stanowej i klasowej. Wina tu spada na pewną część inteligencji poznańskiej, która zadaleko posunęła się w zanale demagogicznym.

Lecz w dyskusji publicznej, która potoczyła się szerokim i wartkim prądem, w społeczeństwie tak zrównoważonym, jak Polacy w Poznańskiem, musiało zwyciężyć zrozumienie dla prac i zadań parlamentu. Musiało też nie pozostać bez wpływu i stanowiska delegacji polskiej w Berlinie, które jest także, że potrzebuje nie adwokatów, robotników i lekarzy, ale obrońców społeczeństwa polskiego przed wciąż atakującą nawałą germańska.

Alle potrzeba, też, by i najwięksi konserwatyści wreszcie zrozumieli, że robotnik polski jest dziś przedewszystkiem obywatel, członkiem wielkiego społeczeństwa polskiego, który rozumie potrzebę podporządkowania stanowych zysków pod interes ogółu. Nie należy wybierać robotnika posłem dla obrony wyłącznych stanowych interesów, ale dlatego, że robotnik jest dziś dojrzałym i rozumie, iż solidarności polska narodowa wymaga pracy dla dobra ogółu, a nie dla pewnych ster, partii, stanów i zawodów.

Na taki grunt, po chwilowym błakaniu się na manowcach, wypłynęła w końcu w Poznaniu opinia publiczna przedwyborcza i takie postawienie kwestji musi znaleźć poklask na wszystkich ziemiach polskich.

Robotnik polski jest dziś obywatelem. Ponożąc wielkie ofiary dla dobra ogółu, ma prawo żądać zaszczytnego stanowiska w walce o to dobro, stanowiska w pierwszych szeregach, a nikt nie ma prawa stamtąd go spychać.

Lecz potrzeba, by i sami robotnicy tak a nie inaczej swoje zadanie w stosunku do społeczeństwa pojmowali. A wówczas wszelkie wątpliwości będą rozproszone, przekonają się nawet najpodlejniejsi i najnieprzejednani, i wyrosną na tym gruncie wielka łączność obywatelska, wielka solidarność narodowa.

## Kursy rolnicze im. Promyka.

W tych dniach odbyło się zamknięcie tegorocznych dziesięcioletniogodniowych kursów im. Promyka w Pszczelnie pod Brwinowem. Kursy te, dzięki zabiegom Centralnego wydziału kółek rolniczych zostały zalegalizowane w roku zeszłym i zaraz w pierwszym roku istnienia, jak pisze „Gaz. Warsz.,” osiągnęły świetności kilku słuchaczy, którzy zdobyli wiedzę rozwieźli po kraju. Drugi rok dał jeszcze lepszy rezultat, ściągając bowiem słuchaczy 34 z rozmaitych okolic kraju, a mianowicie:

Z gubern. warszawskiej i płockiej po 6, z kaliskiej 5, z tomżyńskiej 4, z piotrkowskiej 3, z radomskiej i suwalskiej po 2, z kieleckiej, lubelskiej, mińskiej i in. po 1. Co do wieku słuchaczy — przeważnie starsi, posiadający już pewne doświadczenie rolnicze, które łatwo już było usystematyzować, uzupełnić, pogłębić. W wieku od lat 18 do 20 było 14 słuchaczy, od 20 lat do 30 — 16; po 30 latach — 5 słuchaczy.

Kierownikiem kursów tegorocznych był p. Józef Kawecki, doświadczony rolnik i doskonały nauczyciel; opiekunem z ramienia Centralnego wydziału kółek rolniczych — p. Antoni Wieniawski, właściciel majątku Chlewnia pod Grodzkiem.

Kursy rozpoczęły się d. 10 stycznia r. b. Ogółem godzin wykładowych było 365. Wykładane były: rolnictwo, botanika, mleczarstwo, hodowla inwentarza, weterynaryja, budownictwo wiejskie i pozarolnicze, miernictwo praktyczne, pszczelnictwo, sadownictwo, ogrodnictwo, o maszynach i narzędziach rolniczych; nadto odbywały się zajęcia praktyczne w ogrodzie, a również obznajmiano słuchaczy praktycznie, jak się robi ule, koszyki i koszyki.

Według sprawozdania p. Kaweckiego, początkowo nauka przychodziła słuchaczom z trudem; niektórzy z nich, zrażeni trudnością, po dwóch dniach pobytu w Pszczelnie chcieli wracać do domów. Namówieni jednak, pozostali!

## Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Częstochowie

podaje do wiadomości, że czynności bankowe trwać będą w wielki piątek i sobotę t. j. d. 25 i 26 b. m. do godziny 12-ej w południe.

## Częstochowskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu dla Przemysłu i Handlu

aleja 2-ga Nr. 22, telefon Nr. 100

podaje do wiadomości: że w Wielki Piątek d. 25 i w Wielką Sobotę d. 26 b. m. wszelkie czynności biurowe załatwiane będą tylko do godz. 12 w południe, że stopa procentowa od dyskonta została obniżoną i stosowana jest od 6%; że obniżony został także procent od pożyczek i że Towarzystwo płaci od składanych pieniędzy a, na każde żądanie 4%; za 6-cio dniowym wypowiedzeniem 4 1/2%; na 3 miesiące 4 3/4%; na 6 miesięcy 5% i na 12 miesięcy 6%.

## Robotnik -- obywatel.

W Poznaniu toczy się zacięta walka wyborcza. Na mandat, opróżniony przez rezygnację posła Chrzastowskiego, wysunęto między innymi kandydaturę robotnika p. Nowickiego. Podtrzymał ją i popiera gorąco naturalnie obóz demokratyczny, obóz konserwatywny wysunął kandydaturę ze sier inteligencji.

W zapale gorączki przedwyborczej obozy i stronnictwa przedstawiły wartości i z walki o wybór najlepszej osobistości, najlepszego człowieka, zeszły

**LEKARZ-DENTYSTA GREJNIEC** w CZĘSTOCHOWIE, I Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej, Przyjmuje codziennie od 9-1 rano i od 3-7 wiecz. Polca Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad społecznicstwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnacji zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Żądać w księgarniach! 20

## KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

WYKONYWA RZEZBY PÓMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Założony w roku 1887

Telefon No 298

**RYDZEWSKI i S-ka** Wars Technol

Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, Skład materiałów technicznych i elektrotech.

# OD ADMINISTRACJI.

## Czas odnowić prenumeratę na kwartał II, oraz zapłacić za kwartał I r.b.

pod koniec doskonale pojmowali wykład, co stwierdzenie zostało na egzaminie wobec licznie przybyłych gości. Na pytania, zadawane przez wykładających na kursach i gości, odpowiadali doskonale, wykazując duże stosunkowo zdobycze w zakresie wiedzy rolniczej. Wprost wieść się nie chciało, ażeby ludzie ci spracowani, przybyli tutaj prosto od pluga, do nauki nie przywykli, mogli się tyle w ciągu dziesięciu tygodni nauczyć.

O zapale do nauki świadczy fakt nabycia przez „promykowców” przed wyjazdem z Pszczelina za 160 rb. książek rolniczych i za 95 rb. narzędzi weterynaryjnych, co na jednego wypadła przeciętnie 7 rb. Kursy ze swej strony ofiarowały każdemu ze słuchaczy po 6 książek rolniczych na pamiętanie.

Dla ścisłości zaznaczyć należy, iż w ciągu swego pobytu w Pszczelinie „promykowcy” odbyli wycieczki zbiorowe: do kilku majątków oraz do Warszawy, gdzie zwiedzili Muzeum przemysłu i rolnictwa, Tow. Zach. Szt. Pięk., teatr Rozmaitości i kinematograf „Oazę”.

Kilka mów kierowników, gości i słuchaczy oraz wspólna herbata, zakończyły uroczystość zamknięcia 10-tygodniowych kursów rolniczych im. Promyka w Pszczelinie. Słuchacze rozjechali się do domów o wiele bogatsi w wiedzę i doświadczenie rolnicze, a co ważniejsza — z wiarą we własne siły i żywotność narodu.

## Z wiecznego grodu.

(Korespondencja własna „Gazety”).

Rzym, dnia 23 marca.

Długi czas w prasie polskiej omawiana kwestja obsadzenia osieroconych stolic biskupich polskich została wreszcie załatwioną na podstawie porozumienia między Watykanem a rządem rosyjskim. Metropolię obejmuje ks. prałat Kluczyński.

Biskupstwa: w Kielcach — ks. Łosiński, w Sandomierzu — ks. administrator Ryk, sufraganem w Zytomierzu — ks. Zarnowiecki. Konsekracja w Petersburgu odbędzie się w maju r. b.

Na dzień 19 bm. przypadały imieniny Ojca świętego. W dniu tym odbywa się cały szereg uroczystych przyjęć. Przyjęcie ambasadorów, akredytowanych przy Watykanie, odłożono na dzień 22 b. m. i też odbyło się ono wczoraj z całą, zwykłą w takich razach, okazałością.

Zjazd arystokracji polskiej, która zwykła Św. Wielkiej Nocy obchodzić w Rzymie, jest tego roku bardzo duży. Między innymi w Rzymie bawią: księstwo Ferdynandowie, Dominikowie, Karolowie, Albertowie — Radziwiłłowie, księżna Jerzowa i Maciejowa Radziwiłłowa, księżna Adamowa Lubomirska, ks. Eugeniuszowie Lubomirscy — hrabiostwo Romanowie Potoccy, hrabiostwo Przedzięccy — ordynatowa Bispingowa, hrabia Ledochowski, Michał Kariski, księżna Woronicki, hrabina Malatowa, hrabiostwo Zyberk Platerowie — pp. Walerowstwo Gostomscy i wielu innych przedstawicieli znanych rodzin polskich.

Ojciec św. będzie w pierwszy dzień świąt Wielkiej Nocy uroczystie celebrować Wielką Sumę w kaplicy sykstyńskiej.

Novus.

## Z prasy rosyjskiej.

Wycieczka rosyjska w Warszawie.

Pod tytułem powyższym prof. Pogodin zamieszcza w „Riecz” artykuł, poświęcony scharakteryzowaniu przyjęcia, jakiego doznała w Warszawie wycieczka studentek rosyjskich, które przed kilku dniami opuściły mury syreniego grodu.

Autor pisze na wstępie, że powzięta przez studentki kursów bestialowskich myśl odwiedzenia Polaków przetrwała go. Stosunki polsko-rosyjskie tak się w ostatnich czasach, dzięki rozmaitym znanym zdarzeniom, uściślały, że nie można było wątpić, iż musi się to niepomyślnie odbić na przyjęciu młodzieży rosyjskiej przez Polaków. Z telegramów jednak i listów uczestniczek wy-

ciezki, oraz z sprawozdań prasy warszawskiej profesor przekonał się, że obawy jego były niezasadne. „Polacy — pisze — (co przynosi zaszczyt serdecznej ich szlachetności i rozumowi politycznemu) potrafili przeprowadzić kłopot między stosunkiem swoim względem urzędowych przedstawicieli Rosji a młodzieżą rosyjską, która rozpoczęła zwiedzanie Warszawy od złozenia wleńca u stóp pomnika Mickiewicza”.

W dalszym ciągu prof. Pogodin podaje znane już szczegóły z przyjęcia gości rosyjskich i tak kończy: „I podczas gdy wszystkie dzienniki polskie odpowiedziały zycielwie i serdecznie na dobre uczucia młodzieży rosyjskiej, jeden „Warsz. Dziennik” milczy. Ci jednak, którzy zapewniają lubią społeczeństwo rosyjskie, że Polacy nienawidzą wszystkich Rosjan, niech się zastanowią nieco nad tem, dlaczego to społeczeństwo polskie bez różnicy zapatrywań tak prosto i szczerze wita młodzież rosyjską, gdy przybywa ona doń nie „dla wszczępania idei rosyjskiej”, lecz w tym celu, ażeby w Warszawie, „w sercu narodu polskiego poznać zycie polskie”.

## Pêle - Mêle.

— Senat wyjaśnił, że na uwięzienie posta z wyroku sądowego nie potrzeba pozwolenia Dumy. Wobec tego Puryzkiewicz skazany na 7 dni aresztu, może być osadzony w nim natychmiast.

— Prezes ministrów Stolypin złożył wizytę byłemu prezesowi Dumy, Chomiakowowi.

— Studenci Rosjanie uniwersytetu warszawskiego, jak donosi „Swob. Słowo”, wystali do posta Miłukowa telegram z podziękowaniem za obronę studentów i czci niewieściej w Dumie.

— Jak donoszą z Paryża, prof. Miencznik dokonał obecnie nowego epokowego odkrycia. Długoletnie trudy znakomitego uczonego około wynalezienia szczepionki zapobiegawczej przeciw tyfusowi podobno zostały uwiecznione pomyślnym skutkiem.

— Rząd pruski skonfiskował płyty gramofonowe z pieśniami: „Boże, coś Polskę” i „Z dymem pożarów”. Rząd jest zdania, że pieśni te mają na celu oderwanie dzielnic polskich od Prus i utworzenie samodzielnej Polski...

— Donoszą z Konstantynopola, że znany z buntu floty greckiej, Tyspaldos, udał się do Macedonii, by tam zorganizować bunt przeciw Turcji.

— Ze Lwowa piszą do „Nowej reformy”: Dla sprostowania mylnych informacji podajemy, że reklamowany w prasie polskiej inż. Warchałowski nie tylko nie jest Polakiem, lecz nawet zastrzega się dobitnie, aby go za Polaka nie uważano.

## KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś: Wielki Ireneusza B. W. — Świętobójca.  
Jutro: Wielki. Ludgera B. W. Tekli — Bohdana bl.

Wschód słońca: godz. 5 m. 55.  
Zachód „ „ „ 6 „ 19.  
Przybyło dnia: „ „ 4 „ 50.  
Daty historyczne: 1683 Hołd księcia kurlandzkiego Fryderyka oddany Polsce

— Od wydawnictwa.

Redaktor naszego pisma p. Zygmunt Trzebiński powrócił.

— Nabożeństwa.

W kościele parafii św. Barbary: Jak corocznie, rezurekcja odprawiona zostanie w niedzielę o godzinie 6-jej rano. Bezpośrednio po uroczystej procesji — msza św. z nauką. Druga msza św. z nauką o godz. 9-jej. Wreszcie msza o godzinie 11-jej — a podczas niej kazanie. Nieszpory o godz. 4-jej z wytańczeniem Najświętszego Sakramentu, z powodu uroczystości odpustowej, przypadającej w dniu następnym.

Drugiego dnia Świąt o godzinie 6-jej

i pół rano wystawienie Najświętszego Sakramentu — Jutrznia. Po niej msza św. O godzinie 9-jej wytywa z nauką. Suma o godzinie 11-jej. Odprowi ją ks. Kaz. Puacz, kanonik kapituły Bazyliki kated. włocławskiej i dziekan częstochowski. Kazanie wygłosi ks. Henryk Kołowski, prob. par. Konopiska. Nieszpory o godzinie 4-jej. Kazanie mieć będzie ks. Michał Ciesielski, prefekt gimnazjum i rektor kościoła pomaryjawickiego.

W kościele św. Rocha:

W pierwszy i drugi dzień Świąt msze św. o godzinie 9-jej i pół. Odprowi je i wygłosi kazania ks. Edward Gruszczyński, b. prokurator seminar. włocławskiego.

— Święcone dla biednych.

W parafii św. Barbary od lat kilku urządzane bywa święcone dla najbiedniejszych. Jeden z ks. wikariuszów zajmując się przez cały Wielki post zapisywaniem i kontrolą biednych, zamieszkałym w rzezonej parafii. Zamożniejsi mieszkańcy parafii, składają na rzecz uboższych braci ofiary już to pieniężne, już w naturze.

W roku bieżącym, oprócz owych ofiar, otrzymano jeszcze zasiłek od bractw, istniejących przy kościele św. Barbary, oraz od Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego „Częstochówka”, które na odbytem niedawno ogólnym zebraniu, przegłosowało na święcone dla biednych 70

Wszystkich źródeł otrzymano w r. b. na święcone dla biednych rb. 260, oprócz ofiar w naturze.

Rozdawnictwo święconego biednym odbędzie się dzisiaj o godzinie 11-jej rano, w gmachu parafii św. Barbary.

— Święcone w Sali Zajęć.

Jutro o godzinie 11-jej w Sali Zajęć przy ul. Krakowskiej, odbędzie się rozdawnictwo święconego chłopcom stałym i przychodnim, na które Zarząd zaprasza osoby interesujące się instytucją.

— Z okazji świąt.

Z okazji świąt Wielkiej Nocy, biura kolei w. b. będą czynne tylko dzisiaj do g. 12 w poł.

Przez jutro, niedzielę i poniedziałek biura czynne nie będą.

Wbrew podanej przez nas wczoraj wiadomości, zarówno Tow. wzajemnego kredytu dla przemysłu i handlu, jak i Krajowy dom bankowy „Stanisław ks. Lubomirski” będą zatwierać czynności i w sobotę do g. 12 w południe.

— Z ruchu przedświątecznego.

Wobec zwiększonego przed świątami Wielkiej Nocy popytu na mięso, właściciele jatek stawiają kupującym ceny wprost baječne, z tej nby racji, że każdy przecie musi się na święta w mięso zaopatrzyć, chociażby nawet przyszło zapłacić trochę drożej.

Czy pp. właściciele jatek nie rozumieją, że takie wyzyskiwanie sytuacji jest conajmniej karygodne?

Napady bandyckie.

W dniu onegdajszym o godzinie 8-jej m. 15 wieczorem na przechodzącą ulicą Stradomską dwie nauczycielki fabryki Peltzer et Fils, Helenę Celmer i Marję Rajską, około domu Żuławnika napadło dwóch młodych ludzi z rewolwerami w rękach; zatrzymawszy je zażądali wydania pieniędzy, otrzymanych z zarządu fabryki jako honorarium za miesiąc bieżący.

Kiedy przestraszone panie nie wiedziały co począć, jeden z bandytów wyrwał torebkę p. Rajskiej i zabrał z niej 25 rb. gotówką. Następnie pod groźbą rewolweru bandyta zażądał podania ręki, z której ściągnął dwa złote pierścionki. Jednocześnie drugi bandyta operował przy torebce p. Celmer z której zabrał 35 rb., następnie zdjął z szyi srebrny damski zegarek wartości 15 rb., poczyn obydwa uciekli.

Na miejsce wypadku przybyła policja, która zarządziła ścisłe poszukiwania lecz nikogo narazie nie ujęto.

Około godziny 10-jej wieczorem na przechodzącą Józefa Płukienickiego, na rogu ulicy Dzikiej i Humbertowskiej napadł jakiś złoczyńca z rewolwerem w rękę i rozkazawszy napadniętemu podnieść ręce do góry, zaczął rewidować kieszenie, w których znalazł jednego rubla; zabrawszy go bandyta uciekł i oddał się w kierunku ulicy Humberto wskiej.

— Dzięki zabiegom policji l-go cyркулу, bandyte wkrótce aresztowano. Jest nim 17-letni Józef Gruzła (brat jego porwany został w swoim czasie za bandytyzm).

— Echa napadu bandyckiego.

W sobotę jak już donosiśmy w numerze niedzielnym, na sklep p. M. Kosmulewskiego (Mickiewiczowska nr. 17) napadło dwóch bandytów, którzy pod groźbą rewolwerów zabrali z kasy 80 rubli.

Obecnie jak się dowiadujemy, policji l-go cyркулу udało się wykryć i zatrzymać sprawców napadu. Są to Kujawa i Burkiel.

Osoby, znajdujące się w sklepie podczas napadu, poznały w nich sprawców, pieniędzy jednak przy nich już nie znaleziono.

— Wypadek w fabryce.

Robotnik fabryki „Warta” Piotr Pawlak, lat 38, przy czyszczeniu maszyn dostał się pod koło, które urwało mu pół ręki.

Poszwankowanemu pomocy lekarskiej udzielił felczer fabryczny.

— Wpływ zaliczeń kolejowych.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych bezpośrednich: 06061 06066 06014, 06016 06142 06170 06072 06180 06181 06182.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów zwyczajnych bezpośrednich: 47676 47688 47769 47780 47805 47939 47977 48277 48378 48418 48465 48467 48473 48501 48520 48581 48592 48638 48652 48707 48768 48769 48779 48780 48811 48816 48886 48888 48864 48908 48912 48936 48943 48945 48966 48974 49005 49011 49017 49020 49028 49037 49040 49046 49049 49054 49061 49106 49108 49115 49124 49136 49145 49148 49158 49173 49176 49178 49190 49200 49210 49221 49248 49270 49279 49295 49321 49335 49348 48358 49366 49369 49371 49399 49400 49419 49434 49442 49483 49512 49514 49516 49543 49551 49558 49566 49579 49586 49598 49609.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów zwyczajnych krajowych: 34387 34463 34502 34529 34556 34566 34583 34589 34614 34632 34645 34674 34684.

Znaleziona kontrabanda.

W lesie około wsi Łębki, gminy Węglowice znaleziono, niewiadomo przez kogo porzuconą, kontrabandę. Oceniona przez zarząd komory Herbskiej, przedstawia wartość rb. 434 k. 50.

— Odroczenie terminu egzaminacyjnego.

Na mocy wydanych przepisów, uczniowie aptekarscy, po ukończeniu trzyletniej praktyki, powinni najpóźniej po upływie roku od czasu wyjścia z apteki, zdawać egzamin na stopień pomocnika aptekarskiego. Obecnie ministerium spraw wewnętrznych zawiadomiło tutejsze urzędy lekarskie, że przepis ten nie obowiązuje uczniów aptekarskich, którzy z przyczyn od nich niezależnych, jak np. choroby, lub odbycie powinności wojskowej, nie mogli w określonym terminie składać egzaminu. Osoby takie otrzymują prawo na odroczenie terminu egzaminacyjnego.

— Komisje do walki z cholera.

Ministerium komunikacji poleciło tutejszym zarządom kolejowym, aby nie zamykały powstałych komisji sanitarnych do walki z cholera. Komisje te mają działać w dalszym ciągu, lecz pod warunkiem, aby nie żądały zasiłków pieniężnych ze skarbu.

— Kary za niestawienie się powpisowych.

Wobec zupełnego ukończenia wszelkich czynności i formalności poborowych, gubernatorowie rozesłali do naczelników powiatów rozporządzenie, dotyczące ścigania kar, nałożonych na rodziny żydowskie, których synowie nie stawili się do poboru. W razie niezapłacenia kary, polecono odsuwać majątek takich rodzin i nałożyć na nie sekwestr.

— Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 33 i kobiet 19.

— Z rzeźni miejskiej.

W ciągu doby ubiegłej w rzeźni miejskiej ubito: wołów sztuk 23, rucioł —4, cieląt —30, trzody chlewniej —67 i baranów —4.

**Aresztowania.**

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście następujące osoby:  
 dla sprawdzenia osobistości: Aleksęgo Wołka, Norberta Gotkowskiego, Feliksa Koniczko, Walentego Matuszka, Tomasza Szwenczyka, Adama Kozalę Aleksandra Waligórskiego, Pawła Waligórskiego i Jana Wójcika;  
 z rozporządzenia władzy wyższej - Wojciecha Tyrkiewicza;  
 za bandytyzm - Jana Gruzłą.

**Odwotanie poła.**

Według otrzymanych w Berlinie wiadomości z Teheranu, poseł rosyjski na dworzec perskim Kozieł-Poklewiek, odwolany został ze swego stanowiska, ponieważ panuje wielkie niezadowolenie z polityki jego, która doprowadziła do tego, że trzeba będzie wojsko rosyjskie wycofać z granic Persji.

**Katastrofa kolejowa.**

W Paryżu otrzymano telegraficznie wiadomości o wielkiej katastrofie kolejowej w Ameryce Północnej. W pobliżu Greenmountain, w stanie Jowa wykołęsił się pociąg pasażerski kolei Rockssland. Pociąg składał się z ośmiu wagonów, ciągniomy był przez dwie lokomotywy. Pędził z wielką szybkością. W chwili, gdy przejeżdżał obok szczytków rozbitych przed kilku dniami w tem samym miejscu wagonów towarowych, wyskoczyła z szyn pierwsza lokomotywa, druga wpadła na nią. Następnie trzy wagony: sypialny jadalny i fimoir zdruzgotane, 90 osób poniosło śmierć. Dotychczas wydobyło z pod gruzów 46 trupów, 40 osób ciężko rannych znalazło pomoc w przyległym miasteczku Marshalltown. Wśród szczytków rozbitych wagonów widać są ognie. Nie zdolano zidentyfikować wydobytych trupów, są bowiem spopielałe.

**Rozuchy w Indjach.**

London 24. W ubiegły poniedziałek wypadły jednocześnie święta indyjskie i mahometkańskie. Z tego powodu w Peshawarze nastąpiło starcie pomiędzy hindusami i mahometanami. Zabito 2 hindusów, raniono 40. Obecnie miasto zajęte przez wojsko. Porządek przywrócony. Zarządzono liczne aresztowania.

zawarta już rzekomo umowa z rządem rosyjskim. Umowa taka zapewniłaby Japonii przeważny wpływ w Azji wschodniej.

Stany Zjednoczone nie są więc skłonne do zawarcia z Japonią sojuszu, któryby tylko nałożył na nie obowiązek ewentualnej ochrony Japonii na wypadek wojny z jakimś mocarstwem.

**Korespondencje.**

—oo—

**Z Noworadomska.**

— Wystawa ruchoma w Radomsku.

Dowiadujemy się ze źródeł wiarygodnych, że grono miejscowych i zamieszkałych przemysłowców, zamierza urządzić w roku bieżącym w naszym mieście Wystawę ruchomą; w tym celu w tych dniach zjeżdża do Radomska komitet wystawowy, by ostatecznie porozumieć się w tej kwestji i zarazem obrać dogodny teren pod wystawę. Z prawdziwą niecierpliwością oczekiwane są dalsze wiadomości w tym kierunku, któremi nieomieszamy się dzielić z czytelnikami.

**Z Łodzi.**

— Ruch parcelacyjny.

W ostatnich czasach zmógł się ruch parcelacyjny zarówno w okolicach podmiejskich jak i w dalszym promieniu powiatów łódzkiego, łaskiego i brzezińskiego. Obecnie kilku geometrów zajętych jest parcelacją różnych folwarków, między innymi nabytymi przez fabrykanta łódzkiego p. K. Elserta od Meller-Zakomelskiego; części folwarku Bratoszewice pod Zgierzem i t. d. Parcelacja wywołana jest drożyzną mieszkań w mieście, parcele chętnie są nabywane w celu wznoszenia tam domów mieszkalnych.

— Z kolei fabryczno-łódzkiej.

Zarząd kolei fabryczno-łódzkiej postanowił na sezon letni wynająć 121 wagonów krytych zagranicznych w celu zapobieżenia brakowi wagonów i przetrzymywaniu towarów.

**Z Warszawy.**

— „Czystość to zdrowie”.

Kamitet wystawy „Czystość to zdrowie” prosi pp. autorów wszelkich rozpraw z dziedziny higieny, by zechcieli po 1 egzemplarzu swych prac przekazać do księgarni firmy T. Hitz i A. Turkuł (dawniej E. Wende i S-ka), która tym dziełem zajmie się na wystawie.

**Ostatnia poczta.**

—oo—

**Echa krwawych zajęć w sejmie.**

Znane krwawe zajęcia w sejmie węgierskim znalazły swój epilog w sądzie karnym. Minister skarbu polecił prokuratorji państwa zarządzić postępowanie karne z powodu tych zajęć. Skarga będzie wniesiona o przestępstwo uszkodzenia ciała i zbrodnię gwałtu na władzy na podstawie §§ 301 i 165 kodeksu karnego, ze względu na to, że członkowie gabinetu w parlamencie pojawiają się w urzędowym charakterze. Za przekroczenie przewiduje karę więzienia po roku i grzywnę do 1000 koron, a za zbrodnię więzienie do 3 lat i utratę urzędu.

Władze za pośrednictwem biura prawnego ogłaszają wezwanie do publiczności, aby wszyscy świadkowie zajęć zgłaszali się do przesłuchania.

— Nowe ograniczenia wychodźców.

Polskie Towarzystwo emigracyjne otrzymało wiadomość, że amerykańskie władze emigracyjne zaprowadziły nowe obostrzenie przepisów emigracyjnych w tym mianowicie kierunku, że odąd nie będą dopuszczani do lądowania tacy emigranci, którzy nie przywieźli z sobą gotówki przynajmniej 25 dolarów, lecz mają ją otrzymać przed wylądowaniem od krewnych lub znajomych, przebywających w Ameryce, co dotychczas było tolerowane.

Należy tedy przestrzegać przed udaniem się do Ameryki takich wychodźców, którzy, oprócz zapłaconej jazdy łądem i morzem, nie posiadają przy sobie wymienionej wyżej gotówki, oraz dokładnego adresu krewnych lub znajomych w Ameryce.

**TELEGRAMY.**

(Agencji Petersburskiej i własne).

—oo—

**Za uwolnienie więźniów.**

Warszawa 24. Izba warszawska, rozpatrzywszy w porządku apelacyjnym sprawę 20 osób, biorących udział w uwolnieniu więźniów ze szpitala w Suwałkach (z tych 13 sąd suwalski uniewinnił), skazała wszystkich na ciężkie roboty od 6 do 10 lat.

**List Stołypina.**

Petersburg 24. „Russk. In.” potwierdza, pomimo zaprzeczeń, wiadomości, że Chomiakow otrzymał list od Stołypina, domagający się przeproszenia ministra Schwartza za zajście w Izbie. Krążą pogłoski, że Chomiakow złożył ma również mandat poselski do Izby.

**Guczkw—Chomiakowowi.**

Petersburg 24. Guczkw w imieniu państwowych wręczył Chomiakowowi adres, podnoszący znaczenie działalności Chomiakowa w zakresie utrwalenia konstytucji.

Aktowi temu wszystkie frakcje dumskie nadają duże znaczenie.

**Aresztowanie fałszerza.**

Kutais 24. Aresztowano tu urzędnika banku Azowskiego, podejrzanego o fałszowanie czeków.

**Zamknięcie kontraktów.**

Kijów 24. Zamknięto tegoroczne kontrakty kijowskie.

**Obrobowanie cerkwi.**

Astrachan 24. W nocy skradziono z soboru Troickiego rozmaite cenne sprzęty cerkiewne.

**Na potrzeby miejskie.**

Nikołajew 24. Duma stara się o uzyskanie pożyczki w kwocie 950,000 rb. na potrzeby miejskie.

**Cholera.**

Nowoczerkaak 24. W kopalniach francusko-rosyjskiego Tow. zmarły na cholery dwie osoby.

**Bethmann Hollweg w Watykanie.**

Rzym 24. Kanclerz niemiecki, Bethmann-Hollweg wczoraj przyjęty został przez papieża Piusa X na uroczystej audjencji. Otrzymał on w sali tronowej. W otoczeniu papieża znajdowali się, między innymi, monsignor Bisletti, szambelanowie papieża, hr. Moroni i Michał Karski. Kanclerz przybył w towarzystwie bar. Mekelberga i hr. Flotowa. Po audjencji odbyła się między papieżem a kanclerzem rozmowa poufna, która trwała 37 minut, poczem kanclerz konferował z sekretarzem stanu, Merrym del Val.

**Podróż b. prezydenta.**

Kair 24. Przybył tu były prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt i został przyjęty przez Khedywa.

**Wybuch Etny.**

Katanja 24. Od kilku dni Etna wyrzuca potoki lawy. Lawa zniszczyła kilka winnic, oraz zalała parę domów.

**Z parlamentu japońskiego.**

Tokio 24. Wczoraj zamknięto tu posiedzenia parlamentu.

**Niemiecka oaza.**

W ostatnich czasach zwrócono bacniejszą uwagę na zachodnie kresy galicyjskie, zapewne wskutek akcji, jaką tam podjęło i prowadzi od lat paru Towarzystwo Szkoły ludowej. Nadto wysunęli do pewnego stopnia sprawę tę Niemcy swoją agresywną polityką w Galicji. Wszak cała akcja jaką prowadzi „Deutscher Bund in Galizien”, koncentruje się tutaj,—tu ma swe siedlisko i stąd promieniuje na całą Galicję.

Dziwnym zbiegiem okoliczności skolonizowana przez Niemców jeszcze w XII wieku, osada zwana Bielskiem nad rzeką Białką, utrzymała się do dziś dnia niezaruszoną i stała się jakby oazą wśród polskich nazw i osad. W miarę rozwoju i wzrostu ekonomicznego, Bielsko kolonizowało okoliczne gminy, a nawet (już po rozbiore Polski) przekroczone graniczy Białkę i zagarnięto nadgraniczne miejscowości dotychczas polskie, jak Białe, Lipnik, Komorowice, Leszczyny, Halenów i inne.

Dziś cała wyspa obejmuje po stronie śląskiej 7 wsi, oraz miasto Bielsko, po stronie galicyjskiej 4 wsie i Białe. Cała ta kepa liczy 46 tysięcy mieszkańców, z czego na ludność polską przypada 10 tysięcy, zaś na Niemców 36 tysięcy 805, czyli, że Niemcy stanowią tu blisko 80 procent.

Po stronie galicyjskiej w Białej i okolicznych gminach mieszka około 14 tysięcy Niemców, którzy w powiecie bielskim stanowią 15 procent ogółu ludności.

Jakkolwiek będziemy rozpatrywać tę statystykę — jedna cyfra zawsze pozostała dla nas poważna, a nią jest: 36 tysięcy Niemców mieszkających w zbitej masie tuż u progu Galicji. To, że część ich z tej liczby mieszka na Śląsku, nic nie stanowi, gdyż rozdział ten jest tylko polityczny,—poza tem—oraz poza drobnym strumykami Białki, która oddziela Białe od Bielska — nic nie przeszkadza życia kulturalnego i ekonomicznego tej grupy niemieckiej, — owszem wszystko zda się, łączy je. Bardziej niemiecki charakter Bielska i okolicy, wpływa w bardzo dużej mierze na siłę narodową niemiecką i Białej,—gdzie jakkolwiek w przeciwieństwie do Bielska, — wszystkie urzędy i władze obsadzone są przez Polaków,—to jednak z jednej strony dzięki naszej kurtuazji, z drugiej wobec zupełnego zawładnięcia radą miejską przez Niemców, — stosunki do niemieckiego Bielska układają się coraz niepomyślniej dla nas.

Spółeczeństwo pomyślało ostatnimi czasy o obronie tych kresów. Założono gimnazjum, seminarjum, szkoły ludowe, nie zapomniano też o okolicy. Lecz wszystko to za mało. Dalsze kształtowanie się stosunków zależeć będzie od poparcia interesów polskich przez rząd krajowy i centralny i od stanowiska ludności polskiej w czasie najbliższych wyborów.

Z. P.

**Przymierze Stanów Zjednoczonych z Japonią.**

Mimo zaprzeczeń, dzienniki londyńskie podtrzymują wiadomości, że między Japonią a Stanami Zjednoczonymi toczą się rokowania w sprawie zawarcia sojuszu, czego życzy sobie szczególnie Japonia. Stany Zjednoczone jednak zachowują się z wielką rezerwą: chcą one utrzymania w Azji wschodniej „status quo”; Japonia zaś chce rozszerzyć swój wpływ na Mandzurję i Mongolję, o czym świadczy jej rokowania, a nawet

**ROZMAITOŚCI.**

— Skroplenie powietrza.

W uniwersytecie Jagiellońskim, w gmachu dawnego „Collegium Juridicum”, w obecności grona poważnych osobistości, odbyła się niezwykle ciekawa demonstracja nowego aparatu do skraplania powietrza i wodoru, zbudowanego przez mechanika uniwersyteckiego, p. Władysława Grodzickiego. Uniwersyteciowi krakowskiemu, jak wiadomo, przypadła w udziale chwala odkrycia metody skraplania powietrza, dokonanego w r. 1872 przez ś. p. profesora Z. Wróblewskiego. Współpracownikiem ś. p. Wróblewskiego był w tej dziedzinie prof. Olszewski, który po zgonie prof. Wróblewskiego prowadził dalej próby skraplania gazów według metody swojej poprzednika i dokonał w tej mierze kilku epokowych odkryć i ulepszeń. Otóż według wskazówek prof. Olszewskiego, p. Grodzicki zbudował przyrząd ulepszony, za którego pomocą w przeciągu kilku minut można dokonać skroplenia powietrza w bardzo znacznej ilości. Następnie dokonał p. Grodzicki szeregu interesujących doświadczeń ze skroplonym powietrzem, zamrażając w niem alkohol, wykazując, jak oddziaływała ona na proces palenia, na metale i t. p. Przyrząd p. Grodzickiego, będący owocem długich studiów przygotowawczych, jest arcydziełem roboty precyzyjnej. Zbudował go wynalazca w kilku egzemplarzach, które nabyły instytucje naukowe w Anglii, Niemczech i Rosji.

— Lyncz.

W Dallas, w stanie Texas, Ameryce Północnej odbywała się rozprawa przeciw podeszłemu już wiekiem murzynowi Brooksowi, oskarżonemu o zbrodnię, popełnioną na dwuletniej białej dziewczynie, gdy do sali sądowej wpadł tłum mający na czele innego murzyna. Brooks porwano i wyrzucono przez okno, zabijając go na miejscu. Następnie rozgiewany tłum porwał zwłoki i powiesił je na słupie telegraficznym.

Po powieszeniu Brooksa miasto przez trzy godziny było w rękach motłochu, który formalnie szalał. Tłum wtargnął do więzienia i chciał zlynaczyć wszystkich znajdujących się tam murzynów, oskarżonych o morderstwo. Ponieważ władze więzienne ich już poprzednio usunęły, motłoch po przetrząśnięciu więzienia musiał je opuścić z gołemi rękami i rozszedł się.

Tymczasem władze miejskie powołały pod broń milicję i wysłały prócz tego do więzienia wszystkich zbitych policjantów i straż pożarną. Gdy się tłum ponownie zebrał przed więzieniem, straż zaczęła go oblewać zimnemi strumieniami wody. Tłum rzucił się na strażaków, groząc im zlynowaniem; jeżeli nie przestaną łać na niego wodę. Strażacy widząc, że to nie zarty, pozwilił swe węże i odjechali.

**Jutrzejszy obiad.**

1. Zupa rybna. Sandacz smażony. Szparagi z masłem. Bliny ze śmietaną.
2. Barszcz z kartoflami. Szczupak smażony. Kaszka królewska.

**OFIARY.**

—oo—

Dla najbardziej potrzebnych do uznania administracji K. Z. rb. 1.

Na biędną Zmij i Szymańską Duszczyk rb. 2.

Na salę zajęć i dobroczynność chrześcijańską Marek Wigurski rb. 2.

Wszystkim którzy raczyli oddać ostatnią posługę droгим szczytkom mego ś. p.

**ALOJZEGO JANI**

a prawnie czcigodnemu duchowieństwu i tym którzy w swych barbach zaniesli na wieczny spoczynek ciało, składa serdeczne Bóg zapłać stroskana Żona z dziećmi.

# DYREKCJA

## Towarzystwa Kredytowego Miasta Częstochowy

stosownie do § 67-go swej ustawy, podaje do wiadomości Członków Towarzystwa, że w dniu **4 kwietnia 1910 r.** o godz. **2 po południu**, w lokalu Towarzystwa Spiewaczego „**Lutnia**“ (ulica Szkolna), odbędzie się **zwozajne** Ogólne Zebranie Stowarzyszonych, którego przedmiotem narad będzie:

1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Dyrekcji za dziesiąty rok finansowy 1909 i dopełnionych w tymże okresie przez Dyrekcję czynności, łącznie z wnioskiem Komitetu Nadzorczego i rozdzielenie czystego zysku, osiągniętego z operacyj w roku 1909.

2) przejrzanie i ustanowienie normalnych etatów osobistych: władz Towarzystwa i urzędników.

3) rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków administracyjnych na rok 1910.

4) wybór jednego Dyrektora i trzech członków Komitetu Nadzorczego na miejsce wychodzących.

Jeżeli Członkowie Towarzystwa w powyżej oznaczonym terminie nie przybędą w komplecie przez § 75 ustawy wymaganym w takim razie, w dniu **10 kwietnia 1910 roku**, o godz. **2 po południu**, odbędzie się w tymże lokalu **powtórne** Zebranie, uchwały którego będą mieć moc prawną bez względu na liczbę przybyłych Członków.

613

### TOWARZYSTWO ZAKŁADÓW METALOWYCH

## B. HANTKE W WARSZAWIE

POLECA:

Drut, gwoździe, sztyfty, szpilki szewskie, nity, śruby, mutry, szajby, łańcuchy, widły, łopaty, kielnie, młoty, młotki, kilofy, lemieszce, grabie, zęby do bron, kopacze do buraków, noże maszynowe i t. p.

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja II Nr. 33 Tel. 93.

**„ARYSTOKRATYNA“**  
krem i preszek.


Odniesiony na wystawie lekarskiej i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawadę w gliku antyseptycznie i orzeźwiająco, jest po krótkim czasie — staje się pięć lśniącą białą i nabiera miłodolnej świeżości i wdzięku.

Piegi zmarszczki, wagner, złote plamy „Arystokratyna“ usuwa po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach. Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie aptecznym **W A O Ł A W A O R Z E Ł** w Częstochowie, III Aleja № 48. 2

**Maszyny do pisania IDEAL**  
z niezrównanie widocznym piśmem, oraz **WIELOJĘZyczne MASZYNY POLYGLOTT** piszące jednocześnie bez zmiany alfabetu łacińskimi i rosyjskimi literami, poleca



**KAROL F. FIŠER**  
WARSZAWA  
Mazowiecka 10, telef. 144.

Na składzie przybory do wszelkich systemów maszyn do pisania. **WSZELKIE REPERACJE!** 519 NAUKA PISANIA!

**H. KOCZALSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny**  
Częstochowa, Herby pr., Herby ros. i Granica  
Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.  
W zakres operacji wchodzi: ołenie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448—180—2

**Za 7 rb. 25 k.** 550

2 kostjomy męski i damski. Dwa odcinki kostjumowe półzimowe lub wiosenne, męski i damski, wysła się za 7 rb. 25 k. Jeżeli się nie podobą, fabryka zwraca pieniądze w całości. Odcinki są: męski 4½, arsz. angielskiego sukna, trwałego welnianego materiału 2 arsz. szerokości na nowszych deseni i z 8 arsz. sukna „Olimpia“ modnego deseni na elegancki damski kostjum. Oba odcinki w wszystkich ciemnych kolorach. Przesyłka na nasz rachunek. Przy przesyłce za zaliczeniem dolicza się 16 k (pocztowej taksy) Na żądanie wysyłam po teje cenie (7 rb. 25 kop.) oba odcinki męskie lub damskie. Przy zamówieniu 4 lub więcej odcinków dodaje się zupełnie bezpłatnie do każdego męskiego odcinka podszewkę a do każdego damskiego zagraniczny skórzany pasek. Z zamówieniem — zwracać się do: Łódź Fabryka Bernstejna

**ZAKŁAD**  
artystyczno-fotograficzny  
**Rachwa Wesołowskiego**  
w Częstochowie  
róg II Alei i Teatralnej 26.

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres nowo: zesnej fotografii po cenach przystępnych.

**Ogródek**  
od frontu przydatny na mleczarnie i Al-tana do wody sodowej odstapie zaras  
Wiadomość w zakładzie instr. muzycznych  
aleja III № 73. 569

**Wielki wybór odkrytek Święto-czynnych** Skład obrazów Dą-browskiej Aleja III № 60. 508

**Mieszkania** do wynajęcia Teatralna 45 wiadomość w kantorze służby 581

**Fabryka** okien, drzwi i t. d. Krakow-ska 15, tel. 292, R. Świeży 461

**Do sprzedania**  
garnitur mebli, fortepian, portje-ry, dywan, wiadomość w admi-nistracji. 593

**Posiadam** na składzie suche dychty dębowe, jaworowe różnych grubości Ceny fabryczne. Wiadomość kowska 2a Buchalski. 568

Firma egzystuje od r. 1878  
**IMPORT WIN**  
— pod firmą —  
**Stanisław Szczawiński obecnie Antoni Jankowski**

zspatrzony został na nadchodzące święta w towar święty i wyborowy. UWAGA! Kawy święte palone i surowe otrzymuje trzy razy tygodniowo, z znanych palarni War-szawskich Tarasiewicz pod firmą „Pluton“ Jankowicza i innych. Cacao Von Hautena i Bensdorfa, Wedla Fruzińskiego i innych. Ceny niskie, obsługa szybka. 514

Wina	Węgierskie	Krymskie	Włoskie	Francuskie	Hiszpańskie	Likiery	Araki	Rumy	Porter	Piwo	Angielskie i krajowe	Wódki	Nalewki krajowe	i Rygkie
Migdyły	skodkie	i gorzkie	Rodzyńskie	Sutkańskie	Elemente	Korynty	Cykuta	Skórka	Wanilia	w laskach i proszku	Maka	Drożdże	świecie	Masło
smietankowe	Syberyjskie	i ser												

**„Zdrój“** Fabryka wód mineralnych aptekarza St. WĄGROWSKIEGO w Częstochowie, III Aleja № 62, tel. 31

**NAGRODZONA MEDALAMI:**

Poleca wody mineralne w syfonach i fiaskach na wodzie destylowanej ściśle podług analizy przyrządzane w zupełności zastępujące wody naturalne. Wody gorzkie: apentę, Franz Jozef i Huniade. Wody stolowe: Giessschübler i Narzian. Lemoniady owocowe na sposób „Lanina“ przyrządzane. Wszystkie wyrobnie wytwarzając wody sodowej wyrabiane na kwasie węglanym płynnym.

Żądać wszędzie i zwracać uwagę na firmę. Syfony i fiaski bez etykiet nie pochodzą z fabr. „Zdrój“. Reprezentacja płynnego kwasu węglanego Na żądanie dostarcza się wody do domów na zasowy i przyjęcia.

**PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ.** Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 38 — w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

**Warunki prenumeraty:** Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnieniem do domów.

**Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20. Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz.